

โครงการบริการวิชาการ
หลักสูตร “การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเพื่อการจัดทำกฎหมาย”
(Public Listening for Law-making Process)

1 หลักการและเหตุผล

โดยที่มาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดให้รัฐมีหน้าที่เกี่ยวกับการจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็น 2 ประการ คือ 1) รัฐพึงจัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้อง และต้องเปิดเผยผลการรับฟังความคิดเห็น รวมทั้งวิเคราะห์ผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นจากการตรากฎหมายมาประกอบการพิจารณา และ 2) เมื่อกฎหมายมีผลใช้บังคับแล้วรัฐต้องจัดให้มีการประเมินผลสัมฤทธิ์ของกฎหมายทุกกรอบระยะเวลาที่กำหนด โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้เกี่ยวข้องประกอบด้วย เพื่อพัฒนากฎหมายทุกฉบับให้สอดคล้องและเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ ที่เปลี่ยนแปลงไป

“การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ (Public Listening)” ถือเป็นภาระงานใหม่ซึ่งหน่วยงานของรัฐและรวมไปถึงองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ที่ต้องทำหน้าที่ในการออกข้อบัญญัติ หรือเทศบัญญัติที่มีผลบังคับใช้และส่งผลกระทบต่อพี่น้องประชาชน ซึ่งผู้มีหน้าที่ดังกล่าวอาจยังขาดความรู้ความเข้าใจในการดำเนินการ รวมถึงขั้นตอนกระบวนการการรับฟังความคิดเห็นที่ถูกต้องตามหลักวิชาการ แม้ว่าปัจจุบัน “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการรับฟังความคิดเห็นของประชาชน พ.ศ. 2548” จะกำหนดวิธีการรับฟังความคิดเห็น บังคับใช้อยู่แล้ว แต่ก็ใช้เฉพาะกรณีการดำเนินโครงการของรัฐที่มีผลกระทบอย่างกว้างขวางต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม สุขภาพ อนามัย วิถีชีวิต หรือส่วนได้เสียเกี่ยวกับชุมชนท้องถิ่นเท่านั้น จึงถูกตีความว่าไม่อาจนำไปใช้กับการรับฟังความคิดเห็นต่อร่างกฎหมายได้

สถาบันพระปกเกล้า ซึ่งเป็นสถาบันทางวิชาการที่มุ่งเน้นส่งเสริมความรู้และทักษะ เพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย ธรรมาภิบาล และสันติวิธี จึงจัดทำหลักสูตร “การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเพื่อการจัดทำกฎหมาย (Public Listening for Law-making Process)” ขึ้น เพื่อให้บุคลากรภาครัฐ เอกชนและประชาชนที่สนใจทั่วไปที่จะเข้าอบรม มีความรู้ความเข้าใจในบทบัญญัติและเจตนารมณ์ของมาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย สำคัญ การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย และสิ่งสำคัญคือการการถ่ายทอดความรู้และฝึกปฏิบัติให้ผู้เข้ารับการอบรมมีความเข้าใจในรูปแบบและเทคนิควิธีต่าง ๆ ที่มีความแตกต่างและเหมาะสมกับผู้เกี่ยวข้องแต่ละประเภท และนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อให้การจัดเวทีรับฟังความคิดเห็นประสบความสำเร็จ และสามารถนำข้อมูลที่ได้รับไปวิเคราะห์ประกอบกระบวนการตรากฎหมายทุกขั้นตอน

2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้และความเข้าใจในบทบัญญัติและเจตนารมณ์ รวมทั้งสาระสำคัญของ มาตรา 77 ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย
2. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมสามารถวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสียที่มีผลต่อการตรากฎหมาย
3. เพื่อให้ผู้เข้าอบรมมีความรู้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล สุ่มตัวอย่าง รูปแบบและเทคนิควิธีต่าง ๆ ในการ จัดรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ และฝึกปฏิบัติ

3. กลุ่มเป้าหมาย

1. ข้าราชการ และพนักงานของรัฐ
2. ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น หรือข้าราชการหรือพนักงานท้องถิ่นขององค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่นที่ผู้บังคับบัญชาพิจารณา
3. นักศึกษาสถาบันพระปกเกล้า
4. ประชาชนผู้สนใจทั่วไป

4. หัวข้อการอบรม

1. ประชาธิปไตยกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ
2. กฎหมายสำคัญเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเพื่อการจัดทำกฎหมาย
3. การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย
4. ข้อมูลและการคัดสรรผู้เข้าร่วม
5. รูปแบบและเทคนิควิธีต่าง ๆ ในการจัดการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ
6. การประยุกต์ใช้เครื่องมือรับฟังความคิดเห็นสาธารณะในกระบวนการจัดทำกฎหมาย

5. รูปแบบการอบรม

การบรรยาย และการฝึกปฏิบัติ

6. วิทยากร

คณะวิทยากรสถาบันพระปกเกล้า และผู้ทรงคุณวุฒิ

7. การจัดอบรม

1. จำนวน 1 รุ่น ระหว่างวันที่ 2 – 4 ตุลาคม 2562 (3 วัน)
2. สถานที่อบรม ห้องภูวนาลประชาธิปไตย สถาบันพระปกเกล้า (อาคารจอดรถ ชั้น 5) ศูนย์ราชการ เฉลิมพระเกียรติ 80 พรรษาฯ อาคารรัฐประศาสนภักดี (อาคารบี) ถ. แจ้งวัฒนะ หลักสี่ กรุงเทพมหานคร

8. เกณฑ์การผ่านการอบรม

1. มีเวลาเข้าศึกษาอบรม ไม่น้อยกว่าร้อยละ 80 ของระยะเวลาศึกษารวมทั้งหมด
2. ผู้ผ่านการอบรมจะได้รับใบรับรองการผ่านการอบรมหลักสูตร

9. ค่าธรรมเนียมการอบรม

ค่าธรรมเนียมการอบรม 6,000 บาท (หกพันบาทถ้วน) โดยอัตรานี้ไม่รวมค่าที่พัก ค่าอาหารเย็น และ ค่าเดินทาง

กำหนดการอบรม

หลักสูตร “การรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเพื่อการจัดทำกฎหมาย”

(Public Listening for Law-making Process)

วันที่ 2 - 4 ตุลาคม 2562

ณ ห้องภูวนาถประชาธิปไตย สถาบันพระปกเกล้า

(อาคารจอตลอด ชั้น 5 ศูนย์ราชการเฉลิมพระเกียรติฯ อาคารบี ถนนแจ้งวัฒนะ หลักสี่ กรุงเทพมหานคร)

วันพุธที่ 2 ตุลาคม 2562

08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียน รับเอกสาร

09.00 – 10.30 น. หัวข้อ “ประชาธิปไตยกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ”

โดย ศาสตราจารย์วุฒิสาร ตันไชย

เลขาธิการสถาบันพระปกเกล้า

10.30 – 10.45 น. รับประทานอาหารว่าง

10.45 – 12.30 น. หัวข้อ “กฎหมายสำคัญเกี่ยวกับการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะเพื่อการจัดทำกฎหมาย”

โดย วิทยากรจากสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา*

*อยู่ระหว่างการทาบทาม

12.30 – 13.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน

13.30 – 16.30 น. หัวข้อ “การวิเคราะห์ผู้มีส่วนได้เสีย”

โดย ดร. ถวิลวดี บุรีกุล

ผู้อำนวยการสำนักวิจัยและพัฒนา สถาบันพระปกเกล้า

วันพฤหัสบดีที่ 3 ตุลาคม 2562

08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียน

09.00 – 10.30 น. หัวข้อ “เทคนิควิธีในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ”

โดย ดร. สติธร ธนานิติโชติ

รักษาการ ผู้อำนวยการสำนักนวัตกรรมเพื่อประชาธิปไตย

ดร. ชลัท ประเทืองรัตนนา

นักวิชาการผู้ชำนาญการ สถาบันพระปกเกล้า

อาจารย์อภิญา ดิสมะมาน

นักวิชาการผู้ชำนาญการ สถาบันพระปกเกล้า

วันพฤหัสบดีที่ 3 ตุลาคม 2562 (ต่อ)

- 11.00 – 12.30 น. หัวข้อ “ถามอย่างไรให้ได้คำตอบ?”
โดย คุณจอมขวัญ หลาวเพ็ชร
- 12.30 – 13.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.30 – 15.30 น. หัวข้อ “เทคนิคในการสัมภาษณ์ และสำรวจความคิดเห็น”
โดย ดร.เลิศพร อุดมพงษ์
- 15.30 – 16.00 น. หัวข้อ “ภาพรวมของเทคนิควิธีในการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ”
โดย ดร.สตีธร ธนานิติโชติ และคณะ

วันศุกร์ที่ 4 ตุลาคม 2562

- 08.30 – 09.00 น. ลงทะเบียน
- 09.00 – 11.00 น. หัวข้อ “ฟังอย่างไรให้เข้าถึงใจคน?”
โดย คุณประสาน อิงคนันท์ (ผู้ดำเนินรายการ “กบนอกกะลา”)
- 11.00 – 12.30 น. หัวข้อ “การรับฟังสาธารณะบน Digital Platform”
โดย วิทยากรจากสำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (องค์การมหาชน)*
*อยู่ระหว่างการทบทวน
- 12.30 – 13.30 น. รับประทานอาหารกลางวัน
- 13.30 – 15.30 น. Workshop: การจัดกระบวนการรับฟังความคิดเห็นสาธารณะ
โดย ดร. สตีธร ธนานิติโชติ และคณะ
- 15.30 – 16.00 น. พิธีมอบหนังสือรับรองผ่านการอบรม

หมายเหตุ พักรับประทานอาหารว่าง (เช้า) เวลา 10.30 – 10.45 น. (บ่าย) เวลา 14.30 – 14.45

